

משק החלב בפיליפינים

הזעיר על-ידי הכנסת ענף החלב, וניצול פסולת של גידולים תעשייתיים להקמת ענף הבקר בחוות. יש אפשרויות לפתח מרעה בתוך מטעי קוקוס ולפתח, בהוצאות קטנות יחסית, משק בקר. כל זה אפשרי ויכול להצליח אם יימצאו הגופים המוכנים לעשות פרסומת נאותה בקרב האוכלוסיה לערך התזונתי של החלב, בדומה לפרסום הקיים בסקטור התעשייתי הפרטי לחלב משוחזר, משומר, מרוכז ויתר תוצרי חלב. ממשלת הפיליפינים אינה נוהגת לתת סובסידיות למזון יסודי כחלב, ביצים, אורז ועוד. הסובסידיה היחידה ניתנת לענף הטבק!

אספר כאן על כמה משקי-בקר אופייניים. משק מגנוליה. הגדול בין משקי החלב: 320 פרות הולשטיין-פריזיות וג'רסי טהורות-גזע. המשק והמחלבה שייכים לחברת, "סאן-מיגאל", שברשותה גם בית-חרושת לבירה, לבקבוקים ועוד מפעלים אחרים. רוב העדר מורכב מפרות-יבוא מאוסטרליה וארה"ב. חלק לא מבוטל מן הפרות הן לילדות המקום, וקשה לראות — במבנה החיצוני — הבדלים בין פרות-היבוא לפרות שנולדו במקום. הפרות החולבות מקבלות את המספוא בסככות, הפרות היבשות ובני-הבקר יוצאים לרעייה. הטיפול ברמה נאותה, אך התגובות אינן גדולות. התגובה הממוצעת בפיליפינים טרם הגיעה ל-2000 ק"ג לפרה לשנה. המבנים חדישים למדי. לפרות סככות ותאי-רביעה, חלק עם משטחי גומי, חלק מרופד בקש אורז. לדברי האחראי מעדיפות הפרות את הריפוד בקש. בני-הבקר משוכנים בסככות בעלות רצפת מפצמות. את הזבל מפזרים במרעה. בגידול עגלות משתמשים בתחליפי חלב (מתוצרת ארה"ב), ואת העגלים מפטמים לבשר לבן. ביתן-חליבה בצורת חצי עיגול מחובר, ככלב חשמלי, לחצר המתנה עגולה. כל הציוד לחלב, כולל מיכלי ההובלה, עשוי מפלדת אל-חלז. החלב נשלח למחלבת "מגנוליה", אולם מכירתו היא ענין צדדי; הענפים הרווחיים במחלבה הם גלידה, שאותה עושים מחומרים מיובאים מארה"ב, וחמאה מאבקת-חמאה המיובאת מניו-זילנד.

Del Monte Phil. Packing Comp. המפעל הראשי נמצא בקליפורניה, וכאן פועלת חברת-בת

ייצור החלב בפיליפינים מספק רק 0.5% מן הביקוש לו, והשימוש בו ובתוצרתו, כמו בארצות אחרות בדרום-מזרח אסיה, מועט למדי, כפי שמראה הטבלה הבאה.

הצריכה השנתית בחלב ובתוצרי חלב לנפש בתקופה 1955 — 1960
(לפי משרד החקלאות, ארה"ב)

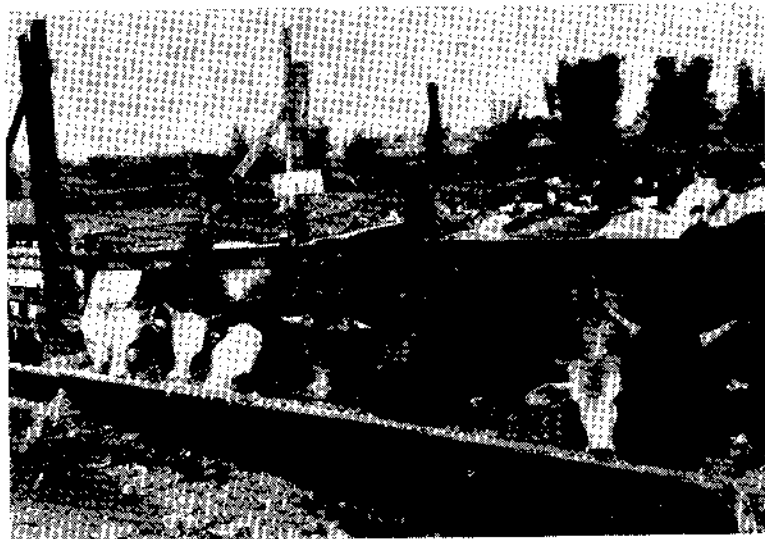
הארץ	הכמות בליטרים	הארץ	הכמות בליטרים
הודו	60.9	פיליפינים	12.7
מלאזיה	22.3	תאילנד	5.0
בורמה	17.7	קוריאה הדרומית	2.7
צ'יילון	16.8	סאיון (פורמוזה)	1.4
פקיסטן	16.4	אינדונסיה	0.5

במקום לנצל את האפשרויות הטבעיות לפיתוח משק החלב הלכו בפיליפינים בדרך, "מקורית" למדי. על חוסר החלב התגברו על-ידי הכנסת חלב משומר וחלב משוחזר (filled milk). בחלב המשוחזר משתמשים באבקת חלב רזה יחד עם שמן קוקוס, או שמן תירס מייצור מקומי. בצורה זו אחוז השומן והחומרים שאינם שומנים דומים להרכב של חלב רגיל. אין צורך להסביר את יתרונות השיטה וחסרונותיה; די להזכיר שהפיליפינים עומדים בראש יבואני אבקת חלב, חלב משומר וחלב מרוכז (evaporated). יבוא זה עלה להם, בשנה שעברה, 140 מיליון ל"י. תעשיית החלב המשוחזר התחילה רק לפני כ-10 שנים. אך בגלל פרסום נרחב יודע היום כל פיליפיני, מבוגר וילד, בעיר ובכפר, כי חלב בא מקופסאות וכי החלב, ובייחוד זה המשוחזר, הוא זול.

משקי החלב שקמו בשנים האחרונות היו צריכים לספק גם בשיווק, ועד היום כמעט שאין ביקוש לחלב טרי. הממשלה מחפשת דרכים לפיתוח החקלאות ובמקום הראשון עומד האורז, אחריו הדיג וענפי החי, ורק במקום האחרון — החלב. יש אפשרויות נוחות להרחבת הבסיס של המשק החקלאי

בקר במשק
מגנוליה

בחוות
דל־מונטה

חודשים. בשבוע הראשון מתקשה הבקר להסתגל לדיאטה המוחרה — פסולת אננס עם מזון מרוכז המוגש כמקור לחלבון. הבקר מוחזק בשתי סככות, ללא חצר, ומתן מגרדים יום־יום את הזבל ומעבירים אותו לגידול העגבניות. במועדון „דל־מונטה” זוכים האורחים בתפריט שכולו מתוצרת המקום, והסטיק טעים במיוחד.

South Davao Development Comp. מגדלים קוקוס בשטח של 4660 דונם, והשטח שבין העצים

המגדלת פירות וירקות ומעבדת אותם לשימורים. שטח המפעל — 80,000 דונם, ומהו 20,000 דונם אננס. למפעל שייכים גם בתי־חרושת, מוסך למשי־איות, טרקטורים, מכונות חקלאיות, וכפר שחיים בו 2000 עובדים ומשפחותיהם, ובו בית־ספר, בית־חולים וחנויות. בשטח מוחזק גם בקר — להספקת חלב למשפחות של המנהלים האמריקאים. יש מפטמה ל־1500 בקר, תבואות בפסולת האננס. קונים בקר במשקל 120—150 ק"ג ומוכרים אותו כעבור 2—2½

האינפורמציה הרשומה מתייחסת לנשימה, חום, דופק, עמידות למחלות ותוספת משקל. בזמן ביקורי היו בעדר 15 פרות.

Lalsor Dairy Farm. המשק נמצא באיזור העיקרי לגידול סוכר, באי נגרוס המערבי. הוקם בשנת 1961 עם רכישת 10 פרות הולשטיין-פריזי ופר מצאצאי משק "Carnation". בשנת 1962 הובאו מאוסטרליה 30 בקר הולשטיין-פריזי, וכעבור שנה — עוד 35 עגלות הרות ופר. עתה מונה העדר 130 פרות ו-70 עגלות מכל הגילים, ויש בו גם בקר מקומי. שטח המשק 5000 דונם, ומוזה 2000 דונם אדמה מתאימה לגידול סוכר, והיתר — אדמה דלה בשטח הררי. אדמה זו הפכו למרעה, וזרעו בה עשבי-בר, נאפיאר, סודני, גיניאה, אספסת וסנטור-סימה. המבנים — בית-חליבה (6 עמדות), חדר פסטור וקירור, שני בורות תחמיץ, תא-המלטת, סככה לבני-בקר, בור זבל, רפת לפיטום עגלים ומיכל לזבל נוזלי.

בתקופת קיומו הקצרה הגיע המשק לתנובה הג' דולה ביותר בפיליפינים: ממוצע שנתי של 3002 ק"ג. גם טיב החלב נבדק ונשמר ברמה נאותה.

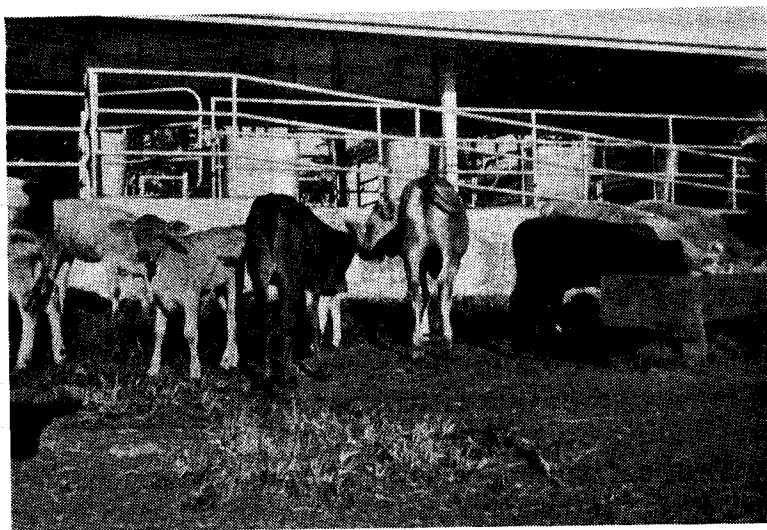
החוזה הממשלתית בגיאו (Baguio). החווה נמצאת בקרבת העיר בגיאו, בחלק הצפוני של לוזון, בגובה 1700 מ'. שטחה — 940 דונם. העדר כולו ג'רסי, 89 בקר. התכנית המקורית היתה לבחון את כושר התאמת הגזע במקום נוח מבחינת האקלים, אך התוצאות אינן מעודדות — ולא באשמת הבקר, אלא משום שלא מצליחים למכור את החלב בעיר. כדי להפחית את החלב לשיווק נוהגים להתחיל לחלוב

מנוצל למרעה. לדברי מנהל החווה, נהנים משותפות זו גם אגוזי הקוקוס וגם הבקר. את המקום הראשון בין עשבי המרעה תופסים עשבי-בר, כ-2700 דונם, ומלבדם גדלים עשב נאפיאר, עשב קידצו ועשב גיניאה. באיזור המשק יורדים גשמים כמעט כל ימות השנה. יכולי המרעה הגיעו ל-7000 ק"ג לדונם; את העודפים משמרים בצורת תחמיץ. העדר מוחזק לשתי מטרות — בשר וחלב. הוא מורכב מהגזעים: ג'רסי ומכלואי ג'רסי, שהם היסוד לעדר החלב; מגזע ראד פולד (Red Polled), גם טהור וגם מכלוא, שלא הצליח בגלל אי-התאמה לאקלים הטרופי הלח; ומברהמה, סאנטה-גרטרודיס, שורטהורן (אוס-טרלי), סאהיבאל וראד-סינדי. העדר כולו מונה 970 בקר. הודות להצלחת המרעה קונים בקר ברהמה נוסף בארה"ב (הברהמה באוסטרליה יקר יותר). עדר החלב מקבל חלק מן המספוא בסככות ויוצא פעם אחת ביום למרעה. חולבים פעמיים ביום, מפסטרים, מקררים ושולחים את החלב לעיר הקרובה. במשק גם בית-מטבחיים עם חדרי קירור. את הבשר משווקים, במנות שקולות וארוזות, ישר לסופר-מרקטים.

משקו של ד"ר נ. אלונסו. ד"ר אלונסו הוא רופא וטרינרי בבירת האי סאבו ובשל משק חלב. הוא מעוניין בטיפוח גזע חלב מותאם לתנאי הפיליפינים. בשנת 1953 התחיל עם פרות מגזע באטאנגאס ופר הולשטיין-פריזי, המשיך בהכלאה חוזרת (להולש-טיין), וכיוון שהדור השני לא הראה כושר-התאמה דרוש — השתמש בפר תארפארקאר. ד"ר אלונסו סבור כי יצר גזע חדש, והמכלוא המשולש יוצר כ-30% יותר חלב ועמיד יותר לתנאי האקלים.

בקר ג'רסי
בחווה
הממשלתית
בגיאו

בני בקר
בחוזה
הממשלתית
אלאבנג

מוכים, שהחלו לחלוב את פרותיהם. שטח החווה 770 דונם, ובה 85 בקר. העדר מורכב מהגזעים שוויצרי חום וראד-סינדי. הבקר סובל בייחוד מפּיִת־הכבד; שכן אחר הגשמים נהפך חלק מהמרעה לבצה, ובה מתרבים חלזונות — שהם מחוללי המחלה. שני הגזעים מוחזקים כיחידות נפרדות. השוויצרי-חום יוצא פעם אחת ביום למרעה ומקבל מזון מרוכז בשעת החליבה. אינו מקבל תוספת, ונחלב נשאר כל היום במרעה, אינו מקבל תוספת, ונחלב פעם אחת ביום. תנובות שני הגזעים ירודות למדי. את החלב של המשקים הסמוכים אוספים בטנדר. בעלי המשקים מביאים את החלב למקום המפגש בשעה קבועה; אם אחד הצדדים טרם הגיע — מחכים לו בשקט ובשלווה.

את החלב של החווה ושל המשקים הסמוכים מפסטרים ושולחים אל העיר בבקבוקים של 1—2.5 ליטרים. כשלא מצליחים למכור 120—150 ליטר בסורסוגון — נוסעים עוד 70 ק"מ, עד לעיר אחרת. אם למרות זאת מצטברים עודפי חלב, מודיע מנהל החווה לבעלי המשקים כי עליהם „להפסיק את החליבה עד להודעה חדשה!”.

אריה אלדן (הנדל)

את הפרות רק חודש עד חודשיים אחר ההמלטה, ועד אז מניחים לוולד לינוק.

החווה הממשלתית אלאבנג. בחווה זו מגדלים בקר למען הפצתו בין המשקים. שטח החווה 1500 דונם, ויש בה 164 בקר. העדר מורכב מהגזעים חום שוויצרי, הולשטיין-פריוז, ג'רסי, ראד-סינדי, סאהיבאל, סאנטה-גרטרודיס, הולשטיין-שוויצרי וממכ-לואים שונים. בחווה יש גם תחנה להורעה מלאכה-תית, ובה 6 פרים מהגזעים הולשטיין, חום שוויצרי, ג'רסי ומורה-בופלו. ההורעה המלאכותית היא רק בתחילתה. בחווה עורכים ניסויים בקצירת גידולי-מרעה במועדים שונים, לפי היבולים והרכב הצמח, ובודקים תחליפי חלב — בכמויות מוגבלות — לעומת חלב מלא. עורכים גם ניסוי שנערך במכוון וולקני — הורעה בגיל צעיר, ולא מעט הופתעתי לשמע ניסוי כזה בתנאי הפיליפינים. עד כה טרם הגיעו באיזור הטרופי הלח להתפתחות גופנית של בקר המקובלת בתנאי אקלים ממוזגים. בחווה גם מחלבה, אך מחוסר חלב אינה מופעלת.

חיות סורסוגון לאיסוף חלב ופסטרור. זהו מקום ראשון שבו הוקם משק-חלב יחד עם תחנה לאיסוף חלב ולפסטרור. התחנה מקבלת חלב מהמשקים הס-

מעוניין במכירות הרות

משק ארז מעוניין ברכישת מכירות הרות באמצע ההריון. לשם כך נא להתקשר עם רכז הרפת.